

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 2 (191) СТУДЗЕНЬ 2015 ГОДА

БЕЛАРУСКАЯ ПРЫМАЎКА

Не той багата ведае, хто багата гаворыць

ПРАВЫ ПРАЦОЎНЫХ

ПРЫ ЗВАЛЬНЕННІ ЗАВЯЛІ АДМІНІСТРАЦЫЙНУЮ СПРАВУ

На работніцу Гарадоцкай птушкафабрыкі ў дзень звальнення завялі адміністрацыйную справу, а працоўную кніжку выдалі ў часовым памяшканні Гарадоцкага суда.

23 студзеня стаў апошнім днём для работніцы Гарадоцкай птушкафабрыкі Галіны (імя зменена), якая павінна быць звольнена па артыкулу 41 Працоўнага Кодэксу ў сувязі з невыкананнем наймальнікам заканадаўства аб працы, калектыўнай або працоўнай дамовы. Звальненне па гэтаму артыкулу даволі рэдкая справа і адбываецца звычайна пры звароце работніка да наймальніка з патрабаваннем выканання калектыўнай або працоўнай дамовы.

Галіна на пачатку году звярнулася да кіраўніцтва птушкафабрыкі з прэтэнзіямі наконт таго, што была вымушана па ўказанню свайго непасрэднага кіраўніцтва сістэматычна працаваць звышурочна, але грошаў за гэта ў падвоеным памеры, як прадугледжана заканадаўствам не атрымлівала. Пры разглядженнні гэтай спрэчкі наймальнік пагадзіўся, што дадзеная умова не выконвалася працяглы час і быў вымушаны звольніць Галіну па артыкулу 41 ч.1 ПК РБ.

Учора раніцай работніца з'явілася на сваім рабочым месцы, каб атрымаць працоўную кніжку. Але з'яўленне звальняемай работніцы на рабоце прывяло да канфлікту з непасрэдным кіраўніцтвам. Кіраўніцтва птушкафабрыкі выклікала супрацоўнікаў Гарадоцкага РАУС, мусіць каб праявіць сваю дабрату да звальняемай работніцы.

У Гарадоцкім РАУС на Галіну склалі адміністрацыйны пратакол па артыкулу 17 ч.1 КАПП РБ (дробнае хуліганства). Жанчына адмовіла ў даверы кіраўніцтву Гарадоцкай міліцыі разглядаць гэту справу, якую яна лічыць сфабрыкаванай. Кіраўніцтва Гарадоцкага РАУС не знайшло нічога лепшага, як затрымліваць работніцу амаль увесь дзень і адвезці ў Гарадоцкі суд на суперхуткі разгляд справы.

Пасля 15 гадзін суддзя Гарадоцкага суда Ганна Гурынава распачала судовае паседжанне адносна Галіны па арт. 17 ч.1 КАПП РБ. Праследуемая праваахоўнікамі жанчына адразу заявіла хадайніцтва аб удзеле ў працэсе абаронцы і прадстаўленні ёй часу для пошука адваката. Суддзя пагадзілася з законным патрабаваннем Галіны і перанесла разгляд справы на 30 студзеня на 11 гадзін.

Ужо перад першым паседжаннем па справе Галіны у часовым памяшканні ГарадоцкагасудаўінтэрнацеГарадоцкага агратэхнічнага каледжа знаходзілася чатыры адказных работніка Гарадоцкай птушкафабрыкі. Пасля завяршэння пасяджэння кіраўніком аддзела кадраў Галіне была ўручана працоўная кніжка і паведамлена, што з ёй зроблены грашовы разлік.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

КРЫМІНАЛ

СПРАВА АБ ГВАЛЦЕ НАД МІЛІЦЫЯНТАМ

У Гарадоцкім судзе ідзе да завяршэння крымінальная справа аб нанясенні лёгкіх цялесных пашкоджанняў міліцыянту ў Гарадоцкім РАУС маладой жанчынай з Віцебску.

27 студзеня адбылося чарговае пасяджэнне суда па разгляду крымінальнай справы ў адносінах да Наталлі (імя зменена) жыхаркі Віцебска. Маладая жанчына, якая выхоўвае пяцігадовага сына, 20 красавіка 2014 года ў палове першай ночы нанесла лёгкія цялесныя пашкоджанні Мікалаю (імя зменена) дзяжурнаму супрацоўніку Гарадоцкага РАУС у памяшканні дзяжурнай часткі міліцыі.

Гэтая гісторыя распачалася 19 красавіка вечарам каля кафэ "Гаражанка" ў якім адпачывала Наталля. Пад уплывам алкагольных градусаў Наталля за сценамі кафэ пачала канфліктаваць з яшчэ адной наведвальніцай, зневажаючы яе нецэнзурнымі словамі і пагражаючы расправай. Выкліканы нарад міліцыі пад прымусам даставіў госцю з Віцебска ў памяшканне Гарадоцкага РАУС для складання пратаколаў аб дробным хуліганстве па арт. 17 ч. 1 КаАП РБ і непадпарадкаванні законным патрабаванням дзяржаўнага служачага па арт. 23 ч. 4 КаАП РБ.

Але і ў памяшканні дзяжурнай часткі Гарадоцкага РАУС Наталля працягвала свае антыграмадскія паводзіны, не рэагуючы на заўвагі дзяжурнага супрацоўніка Мікалая. Калі ж Мікалай з напарнікам наблізіліся да яе, каб паўплываць непасрэдна, то нечакана атрымаў два ўдары па твары тэлефонам "Самсунг", якія прывялі да лёгкіх цялесных пашкоджанняў твара ў трох месцах. Пасля гэтага Наталля паспрабавала збегчы з памяшкання, але была спынена супрацоўнікамі міліцыі.

У выніку ў дадатак да двух адміністрацыйных пратаколаў была заведзена крымінальная справа па арт. 364 КК РБ "Гвалт або пагроза прымянення гвалту ў дачыненні супрацоўніка органаў унутраных спраў". Па выніках разгляду двух адміністрацыйных спраў Наталля ў траўні мінулага года была аштрафавана на 12 базавых велічынь.

Крымінальную ж справу наконт гвалту ўжо больш двух месяцаў разглядае суддзя Гарадоцкага суда Алёна Віхаценка. Праблема палягае у тым, што пацярпелы супрацоўнік міліцыі або часам не з'яўляецца на пасяджэнне або не прадстаўляе неабходных матэрыялы для справы. Так і чарговае пасяджэнне суда пачалося з паўгадзіннага спазнення, бо пацярпелы праспаў яго пачатак пасля сваёй змены на працы.

За час пасяджэння былі выяўлены супярэчнасці медыцынскага абследавання Мікалая ў Гарадоцкай райбальніцы, калі ў розных даведках ад красавіка 2014 года было пазначана як нанясенне драпін, так і раны на твар пацярпелага. Таксама было адзначана, што пацярпелы адмовіўся ад праходжання медыцынскай экспертызы.

Дасягненнем пасяджэння стала прадстаўленне Мікалаем фотаздымкаў твара пацярпелага пасля нанясення ўдараў. Праўда на фотаздымках не бачна, калі яны былі зроблены. На пасяджэнні суда намеснік пракурора Гарадоцкага раёна Максім Зіновік падрабязна азнаёміўся з матэрыяламі амаль 200 старонкавай крымінальнай справы, якая датычыцца гвалту над супрацоўнікам Гарадоцкай міліцыі.

Наступнае пасяджэнне суда па гэтай справе адбудзецца 29 студзеня ў 14.30. Для дачы паказанняў на пасяджэнне выкліканы хірург Гарадоцкай райбальніцы.

Леанід Гаравы

ПАДСОБНАЯ ГАСПАДАРКА

БЕЗ СВЯТЛА ЎСЮ ЗІМУ

На працягу апошніх чатырох месяцаў сталыя грамадзяне па вул. Гагарына, якія займаюцца падсобнай гаспадаркай, засталіся без электрычнасці пры даглядзе сваёй жывёлы. Грамадзяне вінаватыя тым, што жадаюць падтрымаць уласны бюджэт падсобнай гаспадаркай.

Гэта праблема датычыцца найперш тых грамадзян, якія ад Гарадоцкай птушкафабрыкі напрыканцы 80-х гадоў мінулага стагоддзя, атрымалі падсобныя пабудовы для сваёй гаспадарчай дзейнасці па утрыманню хатняй жывёлы. У сярэдзіне 90-х Гарадоцкая птушкафабрыка прадала сваім работнікам гэтыя пабудовы ў адпаведнасці з дзеючымі расцэнкамі. А праз дзесяцігоддзе ад Гарадоцкай РЭС была пададзена электрычнасць на хлявы і за яе гаспадары электракропак разлічваліся цэнтралізавана.

Спакойнае гаспадаранне закончылася ў 2013 годзе, калі ад мясцовых чыноўнікаў час за часам даходзілі чуткі, што гэтыя гаспадарчыя пабудовы падлягаюць ліквідацыі. Гэтыя чуткі напружвалі пенсіянераў гаспадароў, але яны найбольш датычыліся прылеглых зямельных участкаў на якіх вырошчвалася морква,цыбуля, бульба і г.д.

Асноўная ж праблема ўзнікла па восені мінулага года. Пры рамонце гатэля па вул. Гагарына да "Дажынак – 2104" будаўнікі пашкодзілі лінію электраперадачы, якая забяспечвала святло на хлявах, дзе ўтрымліваецца жывёла.

У сацыяльнай дзяржаве, дзе ўлада дэкларуе, што падтрымлівае развіццё падсобных гаспадарак грамадзян, гэтая праблема вырашылася б хутка на працягу тыдня. Але ўжо пойдзе пяты месяц, а гаспадары пабудоў ніяк не могуць вырашыць пытанне з аднаўленнем падачы электрычнасці на гаспадарчыя пабудовы.

Кіраўніцтва Гарадоцкага РЭС адмаўляецца аднаўляць электраліню пакуль не будзе рэгістрацыі хлявоў у Гарадоцкім бюро "Віцебскага агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельнам у кадастру". Гарадоцкае ж бюро "Віцебскага агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі і зямельнам у кадастру" не праводзіць дзяржаўнай рэгістрацыі гаспадарчых пабудоў пакуль землеўпарадкавальная служба Гарадоцкага райвыканкама не прадставіць зямельны ўчастак для абслугоўвання пабудоў. Са свайго ж боку землеўпарадкавальная служба Гарадоцкага райвыканкама раней ставіла ўмову стварэння таварыства (?) па абслугоўванню гэтых гаспадарчых пабудоў.

Але адчуваецца, што на чыноўнікаў з гэтай службы яшчэ больш ціснуць планы абласнога кіраўніцтва пабудаваць лядовую арэну каля гатэля. Гэтыя планы па восені былі агучаны Аляксандрам Косінцам і наш старшыня райвыканкама Васіль Муранкоў атрымаўшы указанне завяршыць яе пабудову да сакавіка гэтага году.

Толькі вось да сакавіка гэтага году не мае ніякіх шанцаў быць адкрытым даўгачаканы басейн каля ФАКа па вул. Гагарына, як і іншыя дажынкавыя аб'екты Гарадка. Што тут казаць пра лядовую арэну будаўніцтва якой яшчэ ніякім чынам не распачата.

У гэтай сітуацыі разумным і добрым было б даць электрычнасць мясцовым пенсіянерам, каб яны не з ліхтарыкамі, а аплочваючы святло даглядалі бы ў хлявах дамашнюю жывёлу. А калі дойдзе час да патрэбы ў ліквідацыі гэтых гаспадарчых пабудоў на карысць будуемай лядовай арэны, то зрабіць гэта ў межах прававога поля.

Леанід Гаравы

СПАРТЫЎНАЕ ЖЫЦЦЁ

НАБОР У ГРУПУ ПА КІКБОКСІНГУ

З 20 студзеня аб'яўляецца набор у новую групу па кікбоксінгу. Заняткі групы будуць праходзіць у новай зале ФАКа па вул.Гагарына.

Арганізатары заняткаў ад клуба "Нефрыт" запрашаюць дарослых, хлопчыкаў і дзяўчынак з 12 гадоў, з любой фізічнай падрыхтоўкай да новай групы па кікбоксінгу, якая набіраецца на ФАКе па вул. Гагарына.

Трэніроўкі будуць праводзяцца ў новай зале па аўторках і ў чацвер з 19.30 да 21.00. Першы занятак бясплатны, пры сабе неабходна мець шорты, кеды, майку.

Дадатковая інфармацыя па тэлефоне 8 (029) 26 36805 у Рамана Фёдаравіча Колца.

Нагадаем, што перад новым годам прадстаўнікі клуба "Нефрыт" Данііл Булаеў і Яўген Васільеў прынялі ўдзел у першынстве Віцебскай вобласці па кікбоксінгу ў раздзеле К1. Хлопцы занялі другія месцы ў сваіх падгрупах правёўшы відовішчныя баі. У паўфінале Яўген Васільеў скончыў бой датэрміновa ударам у печань, а ў фінале саступіў пераможцу першынстваБеларусі па кікбоксінгу.

Л. Антонаў

КРЫМІНАЛ

ЗІМОЙ СКРАЛІ ДАРОЖНЫ РОВАР

20 студзеня скралі дарожны ровар у сацыяльнага работніка пры выкананні ім службовых абавязкаў.

Паводле інфармацыі прэс-службы Віцебскага абласнога ўпраўлення МУС 20 студзеня ў 17 гадзін у Гарадоцкі РАУС звярнулася сацыяльны работнік 1960 нараджэння. Сацыяльны работнік паведаміла, што каля 16 гадзін 55 хвілін неўсталяваны злачынец адкрыта выкраў яе дарожны ровар. Шкода скалала 1,2 млн. рублёў. Па падазрэнні ў здзяйсненні злачынства затрыманы непрацуючы жыхар г.п. Езярышча 1976 года нараджэння.

Гарадоцкім раённым Следчым камітэтам узбуджаная крымінальная справа па ч.1 арт. 206 КК.

Т. Гаражанка

СПАРТЫЎНЫЯ НАВІНЫ

АТРЫМАЛА ЗАЛІКОВЫЯ АЧКІ Ў СПРЫНЦЕ

На пятым этапе Кубка свету па біятлону ў Рупольдынгу ў спрынтарскай гонке Дарья Домрачава заваявала серабро пры бездакорнай стральбе, а наша зямлячка пасля доўгага перапынку атрымала заліковыя ачкі ў агульны залік

У нямецкім Рупольдынгу адбылася жаночая спрынтарская гонка, якую выйграла маладая нарвежка Фані Хорн. На фінішы Фані захавала перавагу, якую мела пасля другой стральбы перад Домрачавай. Толькі яе перавага скарацілася з 11,8 сек. да 3,4 сек.. На трэцяе месца пасля Дар'і Домрачава паднялася таксама нарвежка Тэры Экхаф, якая дапусціла адзін промах. Лідэр сезона фінка Кайса Макарайнен апынулася толькі на сёмым месцы пры двух промахах.

Наша Настасся Дубарэзава дапусціла толькі па аднаму промаху на кожнай стральбе і заняла 36-е месца, адстаўшы ад пераможцы на 2хв. 2 сек. Надзея Пісарава падзліла 27 месца і адстала ад пераможцы на 1хв.47 сек., а Надзея Скардзіна таксама пры двух промахах апынулася на 45-м месцы.

Пасля гэтай гонкі Домрачава мае 440 ачкоў і скараціла адставанне ў агульным залiку ад Кайсы Макарайнен да 82 ачкоў. Надзея Скардзіна мае 228 ачкоў на 16-м месцы. Дубарэзава атрымала пасля другога этапу ў Хахфільцане за спрынт 5 ачкоў і знаходзіцца на сёння на 52 месцы з 41 ачком. У Надзеі Пісаравай 82 ачка і 42-е месца.

У нядзелю ў Рупольдынгу адбудуцца заключныя гонкі мас-старта, у якіх прыме удзел Дар'я Домрачава і Надзея Скардзіна. Наступны этап Кубка свету адбудзецца ў італьянскім Антхольцы 22-25 студзеня, дзе ў жанчын будзе спрынт – 23.01, гонка пераследу – 24.01 і эстафета 25 студзеня.

Л. Антонаў

НОВАЕ ВІДОВІШЧА

ПАЧАЛІ ПАКАЗ 3D-ФІЛЬМАЎ

З 27 студзеня пачаўся паказ фільмаў пераважна ў фармаце 3D у культурна-асветніцкім цэнтры "Гарадок".

Прайшло чатыры месяцы пасля завяршэння "Дажынак" і ў Гарадку распачаўся нарэшце паказ фільмаў у фармаце 3D. У першы дзень паказу дэманстравалася чатыры фільмы фармату 3D: "Тры асілкі", "Ход канём", "Снежная каралева" і "Перазамарозка", а таксама фармата 2D "Абрабаванне па-амерыканскі".

Кінасеансы ў будні дзень пазначаны на 16, 18 і 20 гадзін. Кошт дзіцячых білетаў – 15 тыс. рублёў, а дарослых – 20 тысяч рублёў. Гэтыя кошты ў два і тры разы ніжэй, чым у Віцебску або Менску.

Л. Антонаў

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ВЫЖИТЬ НА 900 ТЫСЯЧ ГРЯЗНЫМИ

Рабочие сельхозпредприятия в Городке: «Директор урезал зарплату до 900 тысяч грязными, как нам жить на эти деньги?». Такие деньги могут получить почти 300 работников предприятия ОАО «Городокский райагропромснаб» пишет "КП в Беларуси".

- Уже не знаем, что и делать, - вздыхают работники фермы в деревне Лажани, что в Городокском районе Витебской области. Ферма относится к ОАО «Городокский райагропромснаб» - это сельскохозяйственное предприятие, которое занимается производством молока и мяса крупного рогатого скота.

Рабочие ведут меня мимо фермы. Старые доильные аппараты и печка на дровах, чтобы греть воду. В «ленкомнате» - небольшой бытовке, где переодеваются доярки, стоит печка-буржуйка. Нас ждут семеро работников. Всего здесь работает 11 человек.

«Зарплату нам давали частями»

- За последний год у нас сменилось четыре директора. А зарплаты только падают, - гудят рабочие. *- За ноябрь нам заплатили меньше, чем за октябрь. На руки мы получили по 1,2 - 1,8 миллиона. Да и то частями дали. 700 тысяч сначала, а потом остальное доплатили.*

- А буквально после Нового года вызвали всех бригадиров и сказали, что, мол, жить нужно по средствам. На этой встрече им сказали, что в связи с тяжелым финансовым положением всем работникам снизят на 50% зарплату. Мы сами приказ видели, - рассказывают рабочие. *- То есть получается, что нам начислят по 900 тысяч или максимум по миллиону. На руки тогда выйдет и того меньше.*

- И как нам теперь жить? Мы же кредиты взяли, чтобы хоть что-то купить? Одна коммуналка сейчас стоит едва ли не всю зарплату. Газ же дорожает. Да каждый месяц что-то дорожает, - возмущаются доярки. *- Кредиторы звонят, пишут бумаги в суд. И из зарплаты вычитывают эти деньги теперь. А все потому, что нам не платят нормально.*

- А что делать мне, когда у меня муж тоже здесь работает, вот мы и получим на двоих 1,8 миллиона, - говорит худенькая женщина.

- У меня жена-инвалид, да и мне только 600 тысяч на лекарства нужно, - вторит ей рабочий Сергей.

- Ну, а расчетники-то у вас есть, покажите? - прошу я.

-Да нет, нам их не дали. Сейчас в конторе свет и отопление отключили. От руки нам их выписывали раньше, а теперь нет, - вздыхают рабочие.

«За перенос центнера молока нам платят 533 рубля»

По словам рабочих, самая большая зарплата доярки даже летом не достигала трех миллионов.

- Как носили мы молоко за 533 рубля, так и носим. Ни девальвация, ни инфляция наших расценок не коснулись. И так на всех фермах.

533 рубля платят за перенос 100 литров молока. В день зимой на ферме надои в 1,2 тысячи литров. Их переносят руками. Это стоит всего 6400 рублей. В год же, даже при самом лучшем раскладе, когда одна корова даст 3000 литров, за перенос молока от 200 коров работники фермы получат на всех чуть больше трех миллионов в год.

- У нас старое оборудование, холодильник нормально не охлаждает, летом молоко киснет. И за все это тоже снимают деньги, - ведут меня к холодильнику рабочие. Емкость и правда разбитая и старая. Молоко охлаждает обычная водопроводная вода. Летом она нагревается и молоко охладить не может.

- А чего не увольняетесь? - удивляюсь я.

- Да у нас уже уволились люди. Раньше-то было почти 700 человек, а теперь вот 288 человек. Ну, нас жилье держит, а так и мы бы уволились все, - говорят на прощание рабочие. *- Вы знаете, очень хочется, чтобы ваша статья попала на глаза президенту. Он бы точно порядок навел.*

Кстати

Бухгалтеры и отдел кадров сидят на работе в куртках и валенках

В двухэтажном здании администрации ОАО «Городокский райагропромснаб» идет ремонт.

Здесь установили новые стеклопакеты, покрасили фасад. Но внутри очень холодно. Приемная директора закрыта, а все работники ходят по коридорам в куртках и валенках.

- А чего ж так холодно? - ежимся мы.

- Так отключили у нас отопление, тяжелое материальное положение, - говорят работники, согревая дыханием руки.

- А у нас еще и со светом перебои, - говорят здесь. *- На всей территории его нет. Ни в гаражах, нигде. Только нам включают. Но он то есть, то его нет. Поэтому с утра мы сидим два часа в темноте. Приходится при фонарике от руки все бумаги писать.*

Пока ищут директора, я смотрю на градусник, который показывают бухгалтеры. Столбик тут опустился до +4 градусов.

Официально

«А что мне делать, если на всех у нас 400 миллионов»

- Зарплату мы срезали не наполовину, - говорит директор предприятия Евгений Гавриленко. *- Мы приняли решение, что всем снизим на 25%. Снизили всем поровну. Руководящему составу сняли надбавки и еще 24 процента, как всем.*

- И какая средняя зарплата теперь по предприятию?

- Меньше минимальной, - вздыхает директор. *- Вы поймите, я работаю здесь три недели. У меня поступление денег только от молокозавода. Молокозавод дал только 400 миллионов. Это деньги за молоко, которое надоили, когда я еще практически не работал. У меня 288 человек, как бы вы поступили на моем месте? У людей такое понятие, что новый руководитель пришел и не собирается платить. Но я же не убежал и не уехал никуда. Я объясняю ситуацию. Я понимаю, что это очень сложно объяснить, когда такие деньги люди получают, когда зарплата меньше минимальной. Но кто виноват, когда раньше 1,5 миллиарда на молоке получали, а теперь 400 миллионов. Пока разбираюсь в ситуации. Времени-то всего в обрез было. Вы ж понимаете, что мы пытаемся увеличить надои и заплатить людям деньги. Но пока так…*

Занько Настасья
"КП в Беларусі"

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

НАША ЎЛАДА

БЕЛАРУСАЎ ПЕРАВОДЗЯЦЬ НА КАНТРАКТ ВЫЖЫВАННЯ

Раздаваць грошы перад прэзідэнцкімі выбарамі, як гэта было раней, у гэтым годзе беларусам не будуць. Так у перакладзе на абывацельскую мова гучыць свежая ўстаноўка Аляксандра Лукашэнкі прэм'еру.

На сустрэчы з Андрэем Кабяковым 22 студзеня прэзідэнт, як паведамляюць афіцыйныя крыніцы, зарыентаваў ўрад на захаванне дасягнутай па выніках 2014 тэндэнцыі перавагі ў росце прадукцыйнасці працы над заробкамі.

Даляравы трэнд дабрабыту зламаўся

Калі казаць прасцей, заробкі беларусаў у другой палове мінулага года фактычна замарозілі. Інфляцыя ж працягвала сваю чорную справу, з'ядаючы пакупніцкую здольнасць гэтых самых заробкаў, і па выніках 2014 склала 16,2%.

Але і гэта былі толькі кветачкі ў параўнанні з наступствамі гібрыднай снежаньскі-студзеньскай дэвальвацыі, якая зьнізіла кошт беларускі рубель у адносінах да долара амаль на 40%. Цяпер, нягледзячы на грубыя спробы стрымаць цэны пагрозай адміністрацыйнай сякеры, можа стрэліць дэвальвацыйна-інфляцыйная спіраль.

Эксперты мяркуюць, ці дасягнуў айчынны рубель дна, і адказ зусім не відавочны. Ва ўсякім выпадку, ужо амаль напэўна можна казаць, што да выбараў, папярэдне вызначаным на 15 лістапада, беларусы могуць падысці з сярэднім заробкам, якая ў доларавым эквіваленце апынецца ніжэй не толькі за мінулагодні ўзровень, але і паказчыка пяцігадовай даўнасці.

Інакш кажучы, калі раней Лукашэнка нязменна забяспечваў рост даляравага эквіваленту заробкаў да новых прэзідэнцкіх выбараў (2001 год - 100 даляраў, 2006-ы - 250, 2010-ы - 500), то зараз да часу чарговага «экзамену перад народам» паказчык можа спаўзці, па песімістычным разліках, да 300-350 долараў.

Лічбы прагнозаў вагаюцца, але ў любым выпадку наклёўваецца злом трэнду.

У доларавым эквіваленце сярэдні заробак беларусаў да выбараў-2015 можа «апынуцца некалькі ніжэй, чым у 2010 годзе», заявіў у каментары для Naviny.by эканаміст Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Зміцер Крук.

Пры гэтым эксперт адзначае, што «практыка разліку зарплаты ў доларах не зусім карэктная». Калі ж узяць яе ў рублях і ўлічыць інфляцыю, то пакупніцкая здольнасць цяперашняй сярэдняй зарплаты ўсё ж некалькі вышэй, чым пяць гадоў таму, мяркуе Крук.

Суразмоўца адзначае, што ва ўрадзе намецілася тэндэнцыя адыходзіць ад прывязкі заробкаў да даляравым эквіваленце.

Што ж тычыцца рэзерваў павышэння зарплаты ў сённяшніх умовах, калі рост ВУП у прынцыпе пад пытаннем, то асноўны рэальны шлях, па словах эканаміста, заключаецца ў тым, каб скарачаць колькасць занятых на тым ці іншым прадпрыемстве. «Аднак наўрад ці такі шлях рэальны, асабліва перад выбарамі», - адзначае Крук.

Ці страшная Лукашэнку пастка рэйтынгу?

Сапраўды, скарачаць штаты, выстаўляць за вароты прадпрыемстваў нават тых, без каго можна абыйсціся, азначае адчуе перш за ўсё цвёрды электарат кіраўніка дзяржавы - тых, хто прывык гарантавана атрымліваць на чарку і скварку.

Больш за тое, цяпер, наадварот, ўзяліся за «дармаедаў», сілкуючы ілюзію папоўніць такім чынам казну за кошт падаткаў (і пытанне, дзе набрацца працоўных месцаў, не кажучы ўжо пра тое, як гэтая публіка вам напрацуе).

У цэлым жа, па незалежных прагнозах, айчынную эканоміку ў новым годзе чакае ў лепшым выпадку стагнацыя.

І наогул у плане забеспячэння дабрабыту беларуская мадэль, па меркаванні шматлікіх аглядальнікаў, банальна ўперлася ў столь. Так што ў агляднай перспектыве кашалькі большасці беларусаў калі і будуць таўсцець, то хіба што за кошт абясцэненых інфляцыяй купюр.

Між тым менавіта ўлада не здолела стварыць нейкай моцнай, пераканаўчай ідэалогіі, Менавіта ўлада сакралізавала ў свой час рост матэрыяльнага дабрабыту электарату, прычым менавіта ў доларавым эквіваленце. Што выглядала нават некалькі анекдатычна на фоне антызаходняй рыторыкі, і ў прыватнасці прапагандысцкага выкрыцьця Амерыкі, якая жыведэ за кошт друкавання паперак з партрэтамі сваіх прэзідэнтаў.

У добрыя для Беларусі гады незалежныя сацыёлягі канстатавалі, што каханне

(працяг на стар. 4)

НОВЫ СЦЭНАР

МОБИЛИЗАЦИЯ ВМЕСТО МОДЕРНИЗАЦИИ

В 2014 году Беларусь окончательно перешла от модернизационного к мобилизационному сценарию, и социологические опросы этот переход уже начинают фиксировать.

В итогах очередного, декабрьского национального опроса НИСЭПИ эксперты в первую очередь обратили внимание на электоральный рейтинг Александра Лукашенко. В декабре относительно сентября он снизился на 5,2 пункта (с 45,2% до 40%).

Снижение было ожидаемым. С марта 2014 года общественное мнение Беларуси находится под мощным облучением российской телепропаганды. Оно следует за перепадами общественного мнения в России как нитка за иголкой, что позволяет по оперативным результатам российских социологов предсказывать динамику настроений белорусов.

В августе на пике военного противостояния на юго-востоке Украины фиксировались локальные максимумы великодержавной эйфории в России. После чего начался спад, сигнализирующий об исчерпании внутреннего ресурса мобилизационной кампании.

По мнению директора Левада-центра Льва Гудкова, в России произошел процесс разведения двух планов восприятия происходящего: символического, связанного с уровнем коллективных представлений о национальном единстве, великой державе, авторитете власти, и реальных оценок положения дел, которые пошли вниз после санкций и скачка инфляции.

Масса, как известно из школьного курса физики, является мерой инерции. Социальная масса в этом смысле не является исключением. В Беларуси населения в 15 раз меньше, чем в России. Поэтому рейтинг Лукашенко, в отличие от рейтинга Путина, тефлоновым не назовешь. Он способен изменяться под влиянием даже слабых колебаний социальных настроений.

Но это не главная проблема. Лукашенко неоднократно заявлял публично, что он отвечает в Беларуси «за все». То есть за успехи и за поражения. Как тут не вспомнить финансово-экономический кризис 2011 года, когда рейтинг главы государства упал до 20%, а общественное мнение ответами на вопрос социологов НИСЭПИ «Кто виноват в нынешнем кризисе в Беларуси?» определило первую тройку следующим образом: президент — 61%, правительство — 41%, США — 16%.

Нынешний же декабрьский опрос был проведен до 30-процентной девальвации белорусского рубля. Поэтому его результаты устарели еще на стадии технической обработки.

У государства-кормильца — благодарные нахлебники

Отказ Кремля от модернизации многие аналитики объясняют «трубой». Доля нефтегазовых доходов в федеральном бюджете в первом квартале 2014 года при прогнозе 48,1% составила 52,9%. Но и остальные проценты были набраны далеко не за счет высокотехнологичных отраслей экономики (а за счет экспорта металлов, удобрений и т.п.).

Указанные выше бюджетные поступления обеспечиваются двумя процентами населения. А как же остальные 98%? С точки зрения государства, живущего экспортом нефти, остальное население является излишним. Его вклад в создание национального богатства минимален. Остальное население — объект благотворительности со стороны государства.

И объект это чувствует. В этом заключается одна из причин столь высокого уровня поддержки государства-кормильца.

Государство, живущее с природной ренты, следует определить как ресурсное. Рост ВВП в таком государстве может совмещаться с деградацией экономики и общества. Что на практике в России и наблюдается.

ЕАЭС — это союз ресурсных государств. В качестве ресурса для Беларуси выступают имперские амбиции России, благодаря которым чистый доход Беларуси от нефтяного бизнеса составляет около 12% ВВП и более трети валовой добавленной стоимости, создаваемой белорусской промышленностью.

Не следует забывать и про калийные удобрения, экспорт которых в январе-октябре прошлого года составил 6% от общего объема белорусского экспорта.

Честно трудиться снова невыгодно

Молодость автора статьи прошла на одном из самых передовых предприятий СССР — минском ПО «Интеграл». Основным заказчиком электронных компонентов, естественно, выступали военные. На недостаток финансирования жаловаться не приходилось. Каждые три-четыре года в основных цехах происходила полная замена оборудования. Тем не менее, прогрессировавшее отставание от Запада было понятно и рядовым инженерам.

Задачу перехода от индустриальной к постиндустриальной экономике советская империя решить не смогла, несмотря на то что руководство страны считало ее приоритетной. Роль главного ограничителя, заблокировавшего развитие, сыграла не централизованная экономика, не коммунистическая идеология, а антиличностная культура, ориентированная в первую очередь на интересы социума, а не индивидуума.

Уровень сложности экономической, политической и социальной), заданный западной персоноцентрической культурой в конце XX века, оказался недостижим для культуры социоцентрической.

Белорусский же режим в этом плане воспроизводит, по сути, советский подход. Поэтому переход от модернизационного к мобилизационному сценарию (укрепление дисциплины, искоренение коррупции, борьба с тунеядцами) оказался, тут я применю любимый фразеологизм преподавателей научного коммунизма, исторически неизбежным для сегодняшней Беларуси.

Социологические опросы уже фиксируют реакцию общества на смену сценариев. Приведу самый интересный, на мой взгляд, тренд, зафиксированный последним опросом НИСЭПИ.

Обратимся к таблице.

Что чаще всего, по вашему мнению, ведет к богатству?
(возможно более одного ответа)

вариант ответа	декабрь 1993	январь 2007	декабрь 2014
личные связи	72	43	47
нечестность	56	16	22
труд	37	68	44
талант	32	35	25
везение	30	39	38
образование	22	38	26

Первая колонка цифр — это пик системного кризиса в Беларуси. Большинство предприятий не работает. Средняя зарплата составляет около 20 долларов в месяц.

Декабрьский опрос 1993 года диагностирует аномию белорусского общества: состояние ценностно-нормативного вакуума, характерного для переходных и кризисных периодов, когда старые социальные нормы и ценности перестают действовать, а новые еще не установились.

Именно в условиях аномии в глазах общества резко деградируют ценности труда и образования. Растет спрос на личные связи (блат) и нечестность. Такая переоценка весьма и весьма рациональна, так как именно индивидуальные стратегии, выстроенные на основании личных связей, а не коллективные действия, способствуют выживанию в наступившем хаосе.

Пришедшая же во второй половине «нулевых» годов стабильность изменила ценностные приоритеты белорусов. Нет, потребность в личных связях для достижения материального благополучия не потеряла окончательно своего значения, но первенство она уступила труду и почти сравнялась с образованием.

Таким образом, подтвердилась известная политологическая истина: во всем мире люди ставят перед собой схожие цели (материальный достаток, здоровье и т.п.), но вот пути их достижения во многом определяются теми рамками, которые создает власть.

Сегодня страна вновь вползает в системный кризис, у которого, как отмечалось выше, имеется и цивилизационное измерение. Декабрьский опрос 2014 года зафиксировал приоритет личных связей над трудом. Существенно снизилась и ценность образования.

За счет блата и нечестности, безусловно, можно добиваться личных успехов, но вот что касается повышения конкурентоспособности экономики, государства и нации, то тут возникают большие проблемы.

(скарочана)

Сергей НИКОЛЮК
naviny.by

НАША ЎЛАДА

(пачатак на стар. 3)

электарату да нязменнага кіраўніка дзяржавы становіцца ўсё больш рацыянальным, меркантыльным - і што апошні такім чынам рызыкуе трапіць у рэйтынгавую пастку. Калі вельмі схематычна: на пэўным узроўні багацця на першы план у грамадзян выйдуць іншыя, больш высокія запыты - і сістэма захістаецца.

Зараз можна з'іранізаваў: рэжым у гэтым плане своечасова застрахаваўся, залішняе ўзбагачэнне беларусам зараз доўга не будзе пагражаць.

Калі ж сур'ёзна, то ў рэйтынгавай пасткі ёсць і іншы бок: па ўзроўні папулярнасці афіцыйнага лідэра банальна б'е зьмяншэнне даходаў.

Можна ўспомніць, што ў год фінансава-эканамічнага абвалу, у верасні 2011-га, электаральны рэйтынг Лукашэнкі па версіі НІСЭПД знізіўся да гістарычнага мінімуму - 20,5%. Гэта значыць электарат хоць, мабыць, і не дарос ў масе сваёй да прыярытэту высокіх патрэбаў, але сур'ёзна пакрыўдзіўся на ўшчамленне патрэбаў прыземленых.

Што ж будзе цяпер? Бо калі тады абвал пачаўся пасля выбараў-2010, то цяпер гібрыдную дэвальвацыю прыйшлося праводзіць перад электаральнай кампаніяй, прычым гэта для краіны, падобна, яшчэ далёка не апафеоз фінансава-эканамічных цяжкасцяў. Перш за ўсё таму, што дрэнныя перспектывы ў галоўнага донара - Расіі.

Між тым НІСЭПД ў снежні разам з некаторым падзеннем электаральнага рэйтынгу Лукашэнкі (да 40% з 45,2% кварталам раней) зафіксаваў і мінімальны за амаль 15 гадоў свайго маніторынгу ўзровень гатоўнасці рэспандэнтаў да ўдзелу ў публічных акцыях пратэсту. Так, у мітынгах і пікетах былі гатовыя ўдзельнічаць 9,3%, у забастоўках - 1,6%, у галадоўках - 0,8% (у жніўні 2001 года было адпаведна 16,7%, 12,9%, 4,0%).

Рэжым абапіраецца на пасіўнасць

Нават ва ўмовах, калі зламаўся трэнд росту дабрабыту, будучая прэзідэнцкая кампанія не складзе адмысловай працы для дзейнага прэзідэнта, лічыць эксперт НІСЭПД Сяргей Нікалюк. Калі, падкрэсліў ён у каментары для Naviny.by, не здарыцца нічога экстраардынарнага (перш за ўсё з Расеяй).

Цяперашняя беларуская ўлада «абапіраецца не на падтрымку грамадства, а на яго пасіўнасць», кажа палітолаг.

Паводле яго слоў, улада ўжо дэ-факта перафармуляваць сацыяльны кантракт: калі раней формула была «лаяльнасць ў абмен на рост даходаў», то зараз - «лаяльнасць ў абмен на выжыванне». Чаму спрыялі, у прыватнасці, украінскія падзеі.

«Цяпер, як у песні Высоцкага -" дзякуй, што жывы », - іранізуе Нікалюк.

Па яго прагнозах, у электарата сыдзе яшчэ гады два на тое, каб зразумець: змена трэнду ў дабрабыце - гэта сур'ёзна і надоўга.

Але і ў далейшым не варта чакаць нейкіх рэвалюцыйных пераменаў у Беларусі, лічыць Нікалюк, пакуль Расія «застаецца ў яе цяперашнім выглядзе, з імперскімі амбіцыямі».

Прасцей кажучы, у гіпатэтычнай сітуацыі хістанні рэжыму магчымыя два варыянты: Масква прыходзіць на дапамогу цяперашняму беларускаму кіраўніцтву (ўліванні або сілавое падаўленне хваляванняў, а можа, і тое, і другое) або ж акуратна мяняе фігуру на чале сінявокай рэспублікі. Абодва варыянты не абяцаюць краіне рэформаў і прагрэсу.

Але пра такую перспектыве, падобна, не жадаюць задумвацца ні ў беларускіх вярхах, ні ў нізах.

Як ні парадаксальна, але і ўлада, і электарат (ды і, па вялікім рахунку, апазіцыя) паглынутыя адной і той жа прызямлёнай парадыгмай выжывання тут і цяпер.

Аляксандр Класкоўскі
Чытаць цалкам: http://naviny.by

НАШЫ КОШТЫ

ДЗЯРЖАВА ПАДЫМАЕ КОШТЫ ПА ПРАВУ МОЦНАГА

Хоць у Беларусі дзейнічае мараторый на павышэнне коштаў, сама дзяржава не саромеецца гэты мараторый парушаць, прычым нават на тыя тавары, кошт якіх аб'ектыўна павінна зніжацца.

Красамоўны прыклад - аўтамабільнае паліва. Кошт бензіну павышана 13 студзеня, хоць забароны на рост рознічных цэн урад не адмяняў і пакуль не плануе.

З пункту гледжання канцэрна «Белнафтахім», рознічныя цэны на аўтамабільнае паліва не павышаны, а «часткова праіндэксаваныя ў сувязі з ростам курсу долара да беларускага рубля». Перагляд коштаў выраблены таксама *«у сувязі з ростам кошту расійскай нафты для беларускіх НПЗ пры ўвядзенні з 1 студзеня 2015 падатковага манэўру ў Расійскай Федэрацыі»*.

І гэта таксама парадокс айчыннай эканомікі. Ва ўсім свеце кошт нафты падае, а для Беларусі расце.

Як адзначыў намеснік старшыні Беларускай навукова-прамысловай асацыяцыі (БНПА) Георгій Грыц, з кастрычніка мінулага года сярэдні кошт барэля нафты на сусветным рынку зваліўся з 90 да 50 даляраў, «і, як следства, цана вытворнага з яе павінна аб'ектыўна падаць».

У Беларусі ж назіраецца зваротны працэс, так як, на думку суразмоўцы Naviny.by, з пункту гледжання бягучай сітуацыі ўрад спрабуе не дапусціць выпадзення істотных сум з бюджэту, артыкулам папаўнення якога ў значнай ступені з'яўляюцца даходы ад продажу паліва.

«Усё будзе залежаць ад наяўнасці здаровага сэнсу, - лічыць Георгій Грыц. - *Гэты цэнавай валюнтарызм мае нейкія аб'ектыўныя лагічныя межы. Будзем спадзявацца, што да крытычнай кропкі справа не дойдзе, як гэта здарылася ў канцы снежня. Вобразна кажучы, коней спыняць на шляху да абрыву, не чакаючы, калі яны пачнуць туды скакаць».*

«Ураду неабходна задумацца аб адэкватнасці гэтых дзеянняў», - лічыць эксперт.

Георгій Грыц таксама звярнуў увагу на тое, што сёння ў краіне найбольш ярка праяўляецца фактар няроўных умоў гаспадарання: «Дзейнічае права моцнага, дзяржавы ў дадзеным выпадку. Атрымліваецца, мае рацыю той, у каго больш правоў ".

Эканаміст Аляксандр Сінкевіч не бачыць нічога дзіўнага ў тым, што адбываецца.

«Эканоміка Беларусі больш за 20 гадоў кіруецца ў ручным рэжыме. Прымаецца рашэнне - ацэньваецца рэакцыя - рашэнне адмяняецца. Так было, напрыклад, з цэнамі на цыгарэты, якія спачатку падвысілі, а потым адкруцілі назад. Што тычыцца павелічэння коштаў на бензін, так гэта ўлады могуць выдаць не за павелічэнне, а за карэкціроўку адпаведна курсе даляра», - адзначыў эксперт.

Аляксандр Сінкевіч мяркуе, што *«гармонік інфляцыі будзе расцягвацца як мага даўжэй, каб людзі не былі шакаваныя тым, што ўсё і адразу падаражэла»*.

«Нас чакае серыя новых парадоксаў і непаслядоўна, выкліканых ручным кіраваннем эканомікай», - лічыць эканаміст.

На яго думку, удар за рашэнне ўрада расцягнуць непазбежны працэс павышэння коштаў прымуць на сябе золатавалютныя рэзервы і бізнэс.

Алена Спасюк
Чытаць цалкам: http://naviny.by

МОЛАДЗЕВАЯ ПАЛІТЫКА

«МЁРТВЫЕ ДУШИ» БРСМ

БРСМ провёл свой съезд. Накануне я писал, что самый любимый метод для власти в поиске новых идей – это «возрождение». БРСМ – классический пример «возрождения» комсомола. Поэтому сегодня всё было в лучших традициях: тысячи делегатов, платочки, ветераны, президент, аплодисменты.

В 2012 году молодежные бонзы отрапортовали про то, что в рядах БРСМ состоит свыше полумиллиона человек. Не буду гадать, сколько добавилось за последние пару лет (сайт организации об этом скромно умалчивает). Предположим, что цифра осталась примерно на том же уровне.

«Самая популярная молодежная организация!» – радостно восклицает диктор БТ, освещая нынешний съезд.

А был ли мальчик?

Если БРСМ настолько популярная организация, состоять в которой к тому же можно без страха получить по шапке, то лайков и перепостов должно быть столько, что Джастин Бибер обзавидуется.

Итак, залез я в социальные сети полумиллионного гиганта и обнаружил, что либо молодежь в БРСМ какая-то особенная, которой интернет не интересен, и она всё в полях да лугах, либо колосс стоит даже не на глиняных ногах, а, в лучшем случае, на ватных.

Самая большая группа у БРСМ в социальной сети «ВКонтакте» – 14 315. В Фейсбуке – 430 человек (для сравнения: группа «Молодого фронта» в 2 раза больше), в твиттере – 422 фолловера (у «Говори правду» – 3252), инстаграм – 148. В видеоблоге на youtube – 168 подписчиков, и в среднем 30 просмотров у каждого видео. А посещаемость официального сайта организации на прошлой неделе колебалась от 429 до 986 пользователей.

Это и не удивительно, ведь мы знаем, что дети идут в БРСМ «потому что так надо», и гордая цифра в 580 000 греет лишь бумагу, на которой написана. Формальность – главный признак сегодняшней системы – является фундаментом для его молодежного детища.

Возможно, после этой записи кто-то получит по шапке и цифры социальных сетей быстренько накрутят, но это не сделает «мертвые души» живыми.

Что же держит этого «возрожденного колосса»? Ответ прост – бюджетные деньги.

43 миллиарда рублей (4,5 миллиона долларов) бюджетных денег в год. В 2005-м – 5 миллиардов рублей. В 2014-м – уже 43! Именно столько получила эта организация на свою деятельность.

И не просто получила, а с 2012 года, благодаря Указу Президента абсолютно без отчета перед обществом, так как проходят эти бессмысленные траты по графе «служебные расходы». И правда: на сайте организации, я не нашел никакой отчетности за потраченные ресурсы.

43 миллиарда на «служебные расходы» – мне это нравится. За некую честность. Потому что это и вправду не на молодежную политику. Не на то, чтобы молодежь знала английский язык и чувствовала себя уверенно в современном мире. Это «служебные расходы» системы на картинку.

БРСМ – это типичный пример неэффективного государственного проекта, обладающий всеми его качествами: закрытость от общества, в том числе и финансовая, запутанная и неэффективная система управления, отсутствие ясных целей, задач, планов, монопольная роль государства в определении что и как делать. Такой проект существует ровно до тех пор, пока власть считает целесообразным тратить на него наши деньги. Но, как только ситуация изменится, от массовости останется только недвижимость, которую будут растаскивать современные «комсомольцы».

Руководителя БРСМ, формально избранного сегодня, можно «поздравить» только с одним. Он стал новым распорядителем десятков миллиардов рублей, которые ему выдадут за картинку с «мертвыми душами».

Андрей Дмитриев
facebook

Сяргей Нікалюк: *"Калі аналізуеш рэальнасць па афіцыйных заявах, неабходна памятаць, што яны амаль не маюць дачынення да таго, што адбываецца на самай справе."* **("Новы час")**

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru
Тэл. 8-02139-4-42-52, маб. + 375(29)6723842 (V),
Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 29.01.2015 у 17.50
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.